

Posudek na bakalářskou práci Viktorie Fajfrové „Konstrukce maskulinity v seriálu Výměna manželek“

Viktorie Fajfrová se ve svém bakalářském projektu rozhodla analyzovat konstrukce maskulinity v pořadu Výměna manželek, který je již řadu let stálíci na televizní stanici. Z hlediska genderových studií se jedná o téma takřkajíc tradiční, ale nepochybně stále aktuální, neboť televize je jeden z významných zdrojů symbolických forem, které prezentují společenské představy o maskulinitě a feminitě, zpravidla ty nejtradičnější. Volba kvantitativní metody je také standardní. Obsahová analýza je osvědčeným nástrojem s vysokou mírou reprodukovatelnosti.

Viktorii přístup hodnotím velmi kladně. Pracovala systematicky a text neustále posouvala. V počítači mám řadu verzí teoretické i empirické části. Viktorie se snažila zpracovat všechny mé komentáře a načíst všechny tituly, které jsem jí průběžně doporučoval.

Po formální stránce se jedná o práci vysoké úrovně. Odkazování je konzistentní, text je čtivý a netrpí obvyklými neduhy bakalářských prací, jako jsou překlepy, pravopisné chyby atd. Místy by však textu pomohlo větší vysvětlování, proč autorka zařazuje do teoretické části řadu témat, aby čtenář nemusel jejich logiku vysuzovat z celkového pojetí textu. Například téma pracovního trhu vypadá zprvu, že do textu moc nezapadá, a jeho význam čtenář pochopí, až když se seznámí s vlastní analýzou.

Teoretická část začíná tradičně diskusí genderu jako základního analytického konceptu. Nicméně musím poznamenat, že se Viktorie pohybuje na výrazně vyšší úrovni, než je u bakalářských prací obvyklé. To je ostatně patrné již z citovaných zdrojů, neboť například teorie Butler či Bourdieua jsou nezřídka docela tvrdý oříšek i pro studující na magisterské úrovni. Málokdy se také setkám v bakalářských pracích s autory ranku Bergera a Luckmanna, Barši či Laquera. Obecně je snaha pracovat v rámci post-strukturalistické tradice chvályhodná. Je také třeba vyzdvihnout, že si Viktorie uvědomuje historicky-kulturní podmíněnost genderových konstrukcí a neváhá na ni opakovaně upozorňovat. Část věnovaná médiím je podle mne též zdařilá a ukazuje, že se studentka dostatečně obeznámila s danou problematikou. Genderovou problematiku v médiích představuje srozumitelně a neváhá poukázat na problematické aspekty českých překladů anglických originálů (poznámka 40), kdy překladatelé demonstrují základní neznalost zavedených pojmů z oblasti genderových studií.

Empirická část začíná diskusí zvolené metody – (kvantitativní) obsahové analýzy. Nicméně metoda sama by zasloužila zevrubnější diskusi, aby si čtenář/ka nemusel vše vyvozovat z podkapitol věnovaných samotnému procesu její aplikace. To není problém pro člověka, který se médiím profesně věnuje, ale pro laiky by to mohlo být složitější. Sám proces je však popsán srozumitelně a odpovídá běžné aplikaci zvolené metody.

Analytická část je zpracována pečlivě s důrazem na detail a vysvětlování autorčiných interpretací. Vynořuje se z ní obraz maskulinity, která má spíše tradiční rysy, jak by se dalo ostatně očekávat, ale zajímavé jsou i aspekty, které tento obraz narušují. Autorka jim věnuje pozornost a neváhá na ně čtenáře upozornit. Dobře také postihuje vývoj v čase, kdy druhá analyzovaná řada nabízí o něco jiný obraz maskulinity než řada první.

Celkově práci považuji za zdařilo a vysoce oceňuji nasazení autorky při jejím zpracování. Práce splňuje nároky kladené na bakalářské práce a doporučuji ji k obhajobě s hodnocením mezi výborně a velmi dobře. Výsledek bude záležet na průběhu obhajoby.

Petr Pavlík

Vedoucí práce

V Praze 4.6. 2024